

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4 oktombar 2011 god.
Br. Ref.: RK 140/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI 106/10

Podnosilac

Binak Thaqi

Ocena ustavnosti: presude Okružnog suda P. br. 610/07, presude Vrhovnog suda Ap. br. 267/08, presude Vrhovnog suda Pn. br. 311/10 i presude Vrhovnog suda Pn. br. 572/10

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Binak Thaqi iz Đakovice, koga zastupa njegov advokat g. Mustafë Kastrati iz Peći.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva osporava odluke Okružnog suda u Peći (P. br. 610/07. Tri presude su donete pod ovim brojem odluke po ovim datumima: 21. novembra 2007. god., 8. aprila 2010. god. i 1. septembra 2010. god.) i odluke Vrhovnog suda (Ap. Br. 267/08 od 25. septembra 2008. god., Pn. br. 311/10 od 12. jula 2010. god. i Pn. br. 572/10 od 5. oktobra 2010. god.).

Predmetna stvar

3. Predmet je u vezi sa kaznom podnosioca zahteva za ubistvo i neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja od strane Okružnog suda u Peći 21. novembra 2007. god.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 21. oktobra 2010. god. predao zahtev Sekretarijatu Ustavnog suda.
6. Nalogom predsednika Ustavnog suda zamenik predsednika Kadri Kryeziu je imenovan za sudiju izvestioca. Predsednik Ustavnog suda je imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Ivan Čukalović i Iliriana Islami.
7. Veće za razmatranje je 14. juna 2011. god. razmatralo izveštaj sudije izvestioca i nakon većanja i razmatranja o ovom pitanju iznelo je preporuku Sudu u punom sastavu.

Opis činjenica

8. Podnosilac zahteva je 21. novembra 2007. god. osuđen za ubistvo prema članu 146. Privremenog krivičnog zakonika Kosova i neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja prema članu 328. stavu 2. Privremenog krivičnog zakonika Kosova u Okružnom sudu u Peći. Dokazi su imali osnove, što je dovelo do njegove kazne, koja je opširno razjašnjena u odluci Okružnog suda.
9. Podnosilac zahteva, koga je u to vreme zastupao branilac Enver Nimani, je 21. aprila 2008. god. uložio žalbu Vrhovnom sudu Kosova na kaznu po brojnim suštinskim osnovama. Te osnove su uključivale da je Sud pogrešno protumačio veliki broj činjenica i došao do mnogobrojnih netačnih zaključaka. U toj žalbi je takođe navedeno da samoodbrana nije pravilno razmatrana od strane Okružnog suda. U žalbi je bila i izjava da: „je smrt pokojnog [... preminulog...], kao rezultat metaka ispaljenih iz pištolja Binaka Thaqija, iz njegovih ruku, neosporiva...”

10. Žalba se takođe pozivala na kazne zatvorom za obe stavke optužnice navodeći da su kazne bile prestroge.
11. Vrhovni sud Kosova je 25. septembra 2008. god. odbacio žalbu kao neosnovanu i potvrdio presudu Okružnog suda. Vrhovni sud je takođe odbacio žalbu na težinu kazni.
12. Podnosilac zahteva je 14. avgusta 2009. god. podneo predlog Okružnom sudu u Peći zahtevajući obnavljanje postupka, pri čemu ga je zastupao advokat Mustafë Kastrati. Osnova je uključivala, ali se nije ograničavala na činjenicu da je postojao nepotpun izveštaj autopsije o razlozima smrti i da je izveštaj autopsije bio samo na engleskom jeziku. Okružni sud je odlukom od 8. aprila 2010. god. odbacio predlog za obnavljanje krivičnog postupka i naveo da je pitanje *res judicata*.
13. Na žalbu na ovu odluku Okružnog suda Vrhovni sud je odlukom od 12. jula 2010. god. odbacio žalbu kao neosnovanu.
14. Nakon ovoga podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Okružnom sudu, koje proističu iz navodnih povreda krivičnog zakonika, Ustava Republike Kosovo, Povelje o ljudskim pravima [sic] i zahtevao da se postupak obnovi. Okružni sud je 1. septembra 2010. god. odbacio ovaj zahtev kao neprihvatljiv.
15. Podnosilac zahteva se je 6. septembra 2010. god. žalio na ovu odluku Vrhovnom sudu. Vrhovni sud je odbacio žalbu 5. oktobra 2010. god., takođe kao neosnovanu.

Navodi podnosioca zahteva

16. U zahtevu se navodi da su povređena sledeća Ustavom zagarantovana prava: član 5 [Jezici], član 24. stav 2. [Jednakost pred zakonom], član 30. stav 1. [Prava optuženog], član 31. stav 1. tačka 4. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], član 32 [Pravo na pravno sredstvo].
17. Suština zahteva počiva na tvrdnji da je izveštaj autopsije o preminulom bio na engleskom a ne na albanskom, te da stoga podnosilac zahteva i njegov advokat nisu bili u mogućnosti da isti ospore ili unakrsno ispituju svedoke u vezi sa istim.

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Uslovi prihvatljivosti su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom o radu.
19. Član 113. stav 1 i član 113. stav 7. Ustava uspostavljaju opšti pravni okvir za prihvatljivost. Član 113. stav 1. predviđa:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način“

Član 113. stav 7. predviđa:

„7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

20. Dodatno, član 48. Zakona propisuje:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

21. Na kraju pravilo 36. Poslovnika o radu glasi:

(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

a) da zahtev nije prima facie opravdan, ili

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagarantovanih Ustavom, ili

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.

22. Član 35. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama predviđa da će Evropski sud za ljudska prava uzeti predmet u postupak tek kada se iscrpu svi unutrašnji pravni lekovi.

23. Ustavni sud Kosova je primenio obrazloženje o iscrpljenju pravnih sredstava u slučaju br. KI 41/09, Univerzitet AAB-RIINVEST D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo i u slučaju br. KI 73/09 Mimoza Kusari-Lila protiv Centralne izborne komisije.

24. U ovim slučajevima, Sud je naglasio da je obrazloženje za pravilo iscrpljenja da pruži dotičnim organima, uključujući sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodna kršenja Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova pružiti delotvorni pravni lek protiv kršenja ustavnih prava. (Vidi, mutatis mutandis, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).

25. Evropski sud za ljudska prava je detaljno izvestio o važnosti ovog pojma onoliko koliko se odnosi na pokretanje navodnih povreda kada se iscrpe domaći pravni lekovi pre podnošenja zahteva Sudu, u slučaju Selmouni protiv Francuske br. (25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.), razmotrivši svrhu člana 35 [Uslovi prihvatljivosti] i pretpostavku delotvornih domaćih pravnih lekova, navodeći:

„...žalba koja se namjerava potom podnijeti Sudu mora biti podnesena nadležnom domaćem organu, barem u suštini, te u skladu sa formalnim zahtjevima i u

rokovima propisanim u domaćem pravu, (vidi presudu od 19. marta 1991. god. u predmet Cardot protiv Francuske, Serija A br. 200, str. 18, stav 34).“

26. Ustavni sud Kosova je primenio ovo obrazloženje u slučaju KI 07-09 (Deme i Besnik Kurbogaj protiv presude Vrhovnog suda Pkl. br. 61/07 i presude Vrhovnog suda br. Ap. Br. 510/07) kada je proglasio kao neprihvatljive navode podnosioca zahteva o povredi prava na pravično suđenje zbog pretnji svedoku od strane policije i tužilaštva, navodeći:

“...Osim toga, niti priložena odluka Okružnog suda u Peći niti odluke Vrhovnog suda ne upućuju na takav događaj. Sa druge strane, nigde se ne pominje da je na saslušanju uložen prigovor na navodnu povredu do koje je na kraju došlo niti, ako jeste, koji je bio pravni lek.

Stoga, podnesku se ne prilažu potrebne potkrepljujuće informacije i dokumenta da bi se dokazala tvrdnja. Očigledno, podnosilac zahteva nije na vreme uložio prigovor na povredu, čime se odrekao prava da se sada poziva na takvu povredu, ako ona postoji.”

27. Kao što je navedeno u činjenicama iznad, celokupni zahtev je sada usredsređen na činjenicu da je izveštaj autopsije bio na engleskom i da podnosilac zahteva nije bio u mogućnosti da shvati sadržaj istog ili da se unakrsno ispita u vezi sa istim. Međutim, podnosilac zahteva ne navodi koji bi dokazi u izveštaju autopsije mogli biti od značajne dokazne vrednosti u bacanju sumnje na originalnu presudu i kazne za ubistvo i neovlašćenu upotrebu oružja. Štaviše, argumenti podnosioca zahteva u ovoj fazi, u odnosu na važnost onoga što bi se moglo nalaziti u izveštaju autopsije, su značajno umanjeni priznanjima podnosioca zahteva da: „je smrt pokojnog [... preminulog...], kao rezultat metaka ispaljenih iz pištolja Binaka Thaqija, iz njegovih ruku, neosporiva...”
28. Ustavni sud Kosova nema apelacionu nadležnost i ne može intervenisati prema teoriji da su ti sudovi doneli pogrešnu odluku ili netačno procenili činjenice. Uloga Ustavnog suda je jedino da obezbedi poštovanje Ustavom zagarantovanih prava i drugih pravnih sredstava te stoga ne može delovati kao sud „četvrtog stepena“ (vidi, *mutatis mutandis*, između ostalog, Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god., R. J. D., 1996-IV, stav 65).
29. Pored toga, Sud primećuje da ne postoje dokazi u zahtevu kojim se sugeriše da je podnosilac zahteva uložio prigovor na izveštaj autopsije na engleskom jeziku, na nedostatak istog na albanskom jeziku ili na propuštenu mogućnost da ospori izveštaj ili da unakrsno ispita svedoke u vezi sa tim tokom početnog suđenja pred Okružnim sudom u Peći. Ova pitanja takođe nisu pokrenuta u žalbi podnosioca zahteva pred Vrhovnim sudom od 21. aprila 2008. god.
30. Na osnovu gorenavedenog obrazloženja, zahtev je očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stavom 7. Ustava, članom 20. Zakona, i pravilom 56 (2) Poslovnika o radu, većinom glasova

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv.
- II. Ova odluka će biti dostavljena strankama i biće objavljena u Službenom listu, u skladu sa članom 20. stavom 4. Zakona.
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Kadri Kryeziu

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani